

- Aniq tasavvuga ega bo'lmaslik;
- Javoblarda xatoliklarga yo'l qo'yilganlik;
- Bilmaslik.

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV TA'LIM, FAN VA INNOVATSIVALAR VAZIRLIGI
MIRZO ULUG'BEK NOMIDAGI
O'ZBEKISTON MILLIY UNIVERSITETINING JIZZAX FILALI**

IIX. Fan/modul uchun mas'ullar:
Alibayev S.X O'ZMUJF, "Kompyuter iimlari va dasturlashitirish" kafedrasi dotsent.
IX. Taqrizchilar:
Yusupov R.M. – JDPU, "Informatika va raqamli ta'lif texnologiyalari" kafedrasi mudiri, dotsent, t.f.n.
Begbo'tayev A. – JDPU, "Informatika va raqamli ta'lif texnologiyalari" kafedrasi dotsent, p.f.f.d. (PhD)

O'quv-usubiy bo'lim tomonida
ro'yxatga olindi
№ 100-70610101-14
2023-yil "2" ots

**WEB ILOVALARNI YARATISH TEXNOLOGIYALARI
FAN DASTURI**

Bilim sohasi: 600000 – Axborot-kommunikasiya texnologiyalari
 Ta'lif sohasi: 610000 – Axborot-kommunikasiya texnologiyalari
 Magistratura 70610101 – Kompyuter iimlari va dasturlash
 mutaxassisliklari: texnologiyalari (yo'nalishlar bo'yicha)

Fan dasturi O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligining
2021 yil 25-avgustidagi 365-soni buyrug'i bilan tasdiqlangan 70610101 -
Kompyuter ilmlari va dasturlash texnologiyalari (yo'nalishlar bo'yicha)
mutaxassisligi malaka taliablarini va o'quv rejasiga muvofiq tayyorlandi.

Tuzvchilar:

Alibayev S.X

O'zMUJF, "Kompyuter ilmlari va
dasturlashtirish" kafedrasi dotsenti.

Fanni o'qitishdan maqsad – talabalaringa web ilovalarni yaratish texnologiyalari
bo'yicha bilimlarning nazoriy asoslarini, asosiy tushunchalarini va tanoyvillarini
o'rgatish hamda ulami amaliyotda tabbiq etish ko'nikmasini hosil qilishdan iborat.
Fanning vazifasi – talabalarga olingan bilmlarga tayangan bilan turli
qurilmalarda foydalanishga qulay bo'igan web sahifalarni yaratishni o'rgatishdan
iborat.

I. Fanning mazmuni

II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:
1-Mavzu. Python dasturlash tili asosiy tushunchalari.

Python dasturlash tili. Python dasturlash tili asoslar. Python dasturlash tili
paradigmalari. Python dasturlash tilida obektga yo'naltirilgan dasturlash.

2-Mavzu. Python dasturlash tilining web-fraymworklari.

Flask – web-fraymworki. Flask – web-fraymworkida routing. HTTP so'rovi
metodlari. Statik fayllar bilan ishash. Request ob'ekti.

3-Mavzu. ORM va berilganlar bazasi. Python dasturlash tilida berilganlar
bazasi bilan ishash. SQLite berilganlar bazasi.

4-Mavzu. Javascript dasturlash tili.

JavaScript dasturlash tili. JavaScript dasturlash tili asoslar. JavaScript dasturlash
tili paradigmalari. JavaScript dasturlash tilida oobektiga yo'naltirilgan dasturlash.

5-Mavzu. Zamonoviy web-ilovalarni yaratish fraymworklari. Angular js,

React js va Vue js. Vue js asoslar: shartli ko'rsatish, massivlar bilan ishash, forma
bilan ishash. Komponentlar. Slotlar. Filterlar. Vueda routing.

6-Mavzu. RESTfull API. Flask – fraymworkida RESTfull API. Flaskda
obektlarni serializatsiyalash va deseriyalizatsiyalash. CRUD amallari. AJAX
so'rovlan. Vuex yordamida ilovalda berilganlarni saqlash. Server va foydalanuvchi
ilovasida token asosida avtorizatsiya va autentifikatsiya CORS.

7-Mavzu. Amaliy loyiha yaratish. Berilganlar bazasini serverda
shakllantirish, berilganlari API yordamida boshqarish ko'rinishlarini yaratish.
Foydalanuvchi ilovasida server berilganlari bilan ishash. Illoani serverga o'matish.
Heroku serveri.

Fan/modul kodi MKLA2315	O'quv yili 2023/2024	Semestr 2	ECTS - Kreditlar 5
Fan/modul turi Talov	Ta'lim tili O'zbek/rus	Haftadagi dars soatlari 4	Jami yuklama (soat)
Fanning nomi mashg'uoltarri (soat)	Auditoriya ta'lim (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
Web ilovalarni yaratish texnologiyalari	60	90	150

Tuzvchilar:

Nº	Ma'ruba mavzulari	Dars soatlari

		hajmi
	2-semestr	
1. Python dasturlash tili asosiy tushunchaları		4
2. Python dasturlash tilining web-fraymworklari		4
3. ORM va berilganlar bazasi		4
4. Javascript dasturlash tili		4
5. Zammonoviy web-ilovalarni yaratish fraymworklari		4
6. RESTfull API		4
7. Amaliy loyiha yaratish		6
	Jami:	
		30 soat

III. Amaliy mashg'ulotlar

Amaliy mashg'ulotlardan maqsad nazary olingan bilmilar asosida amaliy topshiriqlarni bajarla olish ko'nikmalarini shakllantirishdan iborat. Amaliy mashg'ulotlar Python interpretatori va Visual Code muhiyi mant muharririda kompyuter dasturlarini yaratish orqali o'tkaziladi.

№	Amaliyot mashg'ulotlari mavzulari	Dars soatlari hajmi
1.	Jamoviy dastur yaratish muhitini sozlash (git).	2
2.	Python dasturlash tili. Python dasturlash tili asoslari.	2
3.	Python dasturlash tili paradigmaları. Obekta yo'naltirilgan dasturlash.	2
4.	Flask fraymworki yordamida ro'yxatlarni shakllantiruvchi web dasturini yaratish.	2
5.	Flask fraymworki yordamida ro'yxatlarni shakllantiruvchi web dasturini yaratish.	2
6.	Veb dasturni berilganlar bazasi bilan ularash.	2
7.	SPA veb dastur yaratish.	2
8.	Vue js fraymworki yordamida yordamida ro'yxatlarni shakllantiruvchi veb dasturini yaratish.	2
9.	Vue js fraymworki yordamida ro'yxatlarni shakllantiruvchi veb dasturini yaratish.	2
10.	Ro'yxatlarni shakllantiruvchi veb servislari yaratish.	2
11.	Ro'yxatlarni shakllantiruvchi veb servislari yaratish.	2
12.	Quasar fraymworki yordamida talabalar ro'yxatini shakllantiruvchi veb dasturini yaratish.	2
13.	axios kutubxonasi yordamida veb servislarga ularish.	2
14.	axios kutubxonasi yordamida veb servislarga ularish.	2
15.	Illovani serverga o'rnatish. Heroku serveri.	2
	Jami:	
		30 soat

qilinadi: nazary bilimlarni o'zashtirish, amaliy mashg'ulotlarga tayyorgarlik, uy vazifalarini bajarish, mustaqil ta'lim uchun mo'jallangan nazary va amaliy bilim mavzularini o'zashtirish. Jarayon o'qituvchi tomonidan uzuksiz nazorat qilinadi. Talabalarning mustaqil ta'limini tashkilashtirish uchun amaliy dasturlar paketlari o'rnataligan kompyuter sinfi zarur.

№	Mustaqil ta'lim mavzulari	Dars soatlari hajmi
1.	Amaliy mashg'ulotlarga tayyororganlik ko'rish.	30
2.	Shablondar. Formani shablondarga jo'natish.	12
3.	Cookielar bilan ishlash.	12
4.	Sessionalar bilan ishlash.	12
5.	Fayllarni yuklash. Kengaytmalar.	12
6.	Elektron xabar jo'natish. Formalar bilan ishlash.	12
	Jami:	
		90

V. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)

Fanni o'zlashtirish natijasida talaba:

- dasturlash tili paradigmaları, obektga yo'naltirilgan dasturlash, web-fraymwork JavaScript dasturlash tili, HTTP so'rovi metodlari. Statik fayllar bilan ishlash. Request ob'ekti. Python dasturlash tiliida berilganlar bazasi bilan ishlash. JavaScript dasturlash tili asoslari. Python dasturlash tiliida berilganlar bazasi bilan ishlash.
- Python dasturlash tili asoslari. Python dasturlash tiliida berilganlar bazasi bilan ishlash. Flask web-fraymwork. Flask web-fraymworkida routing. HTTP so'rovi metodlari. Statiq fayllar bilan ishlash. Request ob'ekti. Python dasturlash tiliida berilganlar bazasi bilan ishlash. SQLite berilganlar bazasini bilishi va ulardan foydalana olishi;
- Angular js, React js va Vue js asoslari: shortli ko'rsatish, massivlar bilan ishlash, forma bilan ishlash. Komponentlar. Slotlar. Filterlar. Vueda routing. Flask fraymworkida RESTfull API. Flaskda obektlarni seriyalizatsiyash va deseriyalizatsiyash. CRUD amallari. AJAX so'rovari. Vuex yordamida ilovada berilganlarni saqlash. Server va foydalanuvchi ilovasida token asosida avtorizatsiya va autentifikatsiya. CORS. Berilganlar bazasini serverda shakllantirish, berilganlari API yordamida bosqarish ko'rinishlarini yaratish. Foydalanuvchi ilovasida server berilganlari bilan ishlash. Ilovani serverga o'rnatish. Heroku serverlarni qo'llash ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak.

VI. Ta'llim texnologiyalari va metodlari:

- ma'ruzalar;
- amaliy mashg'ulotlar
- guruhlarda ishlash;

- taqdinotlarni qilish;

VII. Kreditlarni olish uchun talablar:

Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirishi, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olishi, o'rjanilarotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarishi, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ismi topshiriqlari lozim.

Asosiy adabiyotlar

- Vasilev A. N. Python na primerax. Prakticheskiy kurs po programmirovaniyu. — SPb: Nauka i Texnika, 2016. — 432 st.
- Dj. Forse, P. Bisseks, U. Chan - Django. Razrabotka veb-prilожeniy na Python, Simvol-Plyus , 2016. — 456 st
- Eric Matthes Python Crash Course, a hands-on, Project-Based, Introduction to Programming, ISBN-13: 978-1-59327-603-4, 2016, 562 p.
- Flenagan D. JavaScript. Podrobnoe rukovodstvo. — Per. s angl. — SPb: Simvol_Plyus, 2008. — 992 s.
- O'ZR «Axborotlashirish to'g'risida» 2003 yil 11 dekabrdagi Qonuni.
- Molinaro E. SQL. Sbornik retesteptov. — Per. s angl. — SPb: Simvol-Plyus, 2009. — 672 s.
- Prokorenok N.A. HTML, JavaScript, PHP i MySQL. Djentimenskiy nabor Web-mastera. 3-ye izd., pererab. i dop. — SPb.: BXV-Peterburg, 2010. — 912 s.
- Maxarov T.A., Maxarov Q.T. Web-sayt asosları: HTML, CSS // O'quv-uslubiy qo'llanma. Toshkent. O'zMU 2013y. -82b.
- Merjsvich V.V. HTML i CSS na primerax. - SPb.: BXV-Peterburg, 2005. - 448s.
- Djanet Valeyd. RNR 5 dlya "chaynikov": Per. s angl. - M.: Izdatelskiy dom "Vilyams", 2005. - 320 s.
- Stiven Xolsner. HTML za 10 minut, 5-ye izd. OOO «ID Vilyams», 2011. -240s.
- Nikolenko D.V. Prakticheskie zanyatiya po JavaScript izd. «Nauka i tekhnika» 2000. -129s.
- Gornakov S.G. Osvaivaem populyarnye sistemy upravleniya saytom (CMS). — M.: DMK Press, 2009. -336 s.
- Shvars B., Zayev P., Tkachenko V., Zavodny Dj., Lens A., Belling D. MySQL. Optimizatsiya proizvoditelnosti, 2-ye izdanie. — Per. s angl. — SPb.: Simvol-Plyus, 2010. – 832 s.
- Stroganov A.S. Vash pervyy sayt s ispolzovaniem PHP-skriptov. —M.: Izd. Dialog-MIFI, 2008. -288s.

Axborot manbaalari

- <http://getbootstrap.com>
- <http://startbootstrap.com>
- <Metanit.com>

Talaba bilimini baholash kredit-modul tizimiga muvofiq ishlab chiqilgan Nizom asosida amalga oshiriladi.

Nazorat turi	OB	YAB
O'tkazilish vaqtি	30-31 haftа	37-40 haftа
Nazorat shakli	Yozma*	Yozma*

Oraliq baholash: fanning ma'ruba va amaliy mash'ulotlari qismiga tegishli teng yarmi o'ttb bo'ingandan so'ng so'ng OB olinadi. Bunda o'tilgan mavzularga doir 1 tadan nazariy va 2 tadan amaliy yozma savollari varianti tarqatiladi. Oldindan tuzilgan 3 tadan nazariy va 2 tadan amaliy yozma savollari varianti tarqatiladi. Oldindan uchun maksimal 5 baho beriladi.

Yakuniyl baholash: o'tilgan barcha mavzular bo'yicha tuzilgan variantlari asosida o'tkaziladi. Bunda xar bir talabaga semestr davomida o'tilgan mavzular bo'yicha 1 tadan nazariy va 2 tadan amaliy yozma savol variantlari tarqatiladi. Talaba yozgan javobining xar biridan maksimal 5 baho to'plash imkoniyatiga ega. Unumiy baxo o'rtacha arifmetika asosida chiqariladi.

*Izoh. Nazoratlardagi har bir savol va topshiriqlar quyidagi baholash mezonlari bo'yicha baholanadi.

Talabalalar bilimini baholash mezonlari
a) «5» (a'llo) baho uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- Hulosha va qaror qabul qilish;
- Jiodiy fikrят olish;
- Mustaqil mushohada yurita olish;
- Olgan bilimlarini amalda qo'llay olish;
- Mohiyatini tushunish;
- Bilish, ayrib berish;
- Tasavvurga ega bo'lish;
- b) «4» (yaxshi) baho uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- Mustaqil mushohada yurita olish;
- Olgan bilimlarini amalda qo'llay olish;
- Mohiyatini tushunish;
- Bilish, ayrib berish;
- Tasavvurga ega bo'lish;
- v) «3» (qoniqarli) baho uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:
- Mohiyatini tushunish;
- Bilish, ayrib berish;
- Tasavvurga ega bo'lish;